

ФОРМУВАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ МОТИВАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ ЗАСОБАМИ ІНТЕГРОВАНОГО НАВЧАННЯ

Віра Івасик, Анна Войтович

*Львівський національний університет імені Івана Франка,
вул. Туган-Барановського, 7, Львів, Україна, UA-79005
Vira.Ivasyk@lnu.edu.ua;
anna.voytovych@lnu.edu.ua*

Досліджено проблему формування навчальної мотивації у здобувачів початкової освіти засобами інтегрованого навчання. Особливу увагу приділено аналізу ролі інтеграції різних предметів у освітньому процесі та її впливу на розвиток пізнавальної активності учнів. Зазначено, що інтеграція дисциплін сприяє підвищенню інтересу до навчання, оскільки дає учням змогу побачити зв'язки між теоретичними знаннями та практичними аспектами реального життя, що робить освітній процес більш змістовним і прикладним. Розглянуто методи інтегрованого навчання, які сприяють активному залученню учнів до навчальної діяльності, створюючи умови для розвитку їхньої критичної думки та самостійності. Важливим аспектом є формування емоційно-ціннісного ставлення до навчання, що є суттєвим елементом мотивації учнів до навчання.

Окремо акцентовано на ефективних стратегіях застосування інтегрованих уроків, які дають можливість учням інтегрувати знання з різних дисциплін і застосовувати їх у реальних ситуаціях. Такі уроки активно сприяють розвитку ключових компетентностей учнів, включаючи комунікацію, співпрацю, здатність до адаптації в умовах сучасного суспільства. Крім того, надано значення інтегрованим курсам, які дають учням можливість не тільки засвоювати знання, а й розвивати необхідні навички для соціалізації та повноцінного функціонування в суспільстві. Курси, що об'єднують різні предмети, сприяють формуванню цілісного уявлення про світ і розширюють можливості для творчого самовираження учнів.

Інтеграція навчальних дисциплін є потужним інструментом для формування не лише академічних знань, а й життєвих компетентностей, необхідних для успішної адаптації учнів початкової школи у сучасному світі.

Ключові слова: початкова освіта, інтегроване навчання, пізнавальна активність, методи навчання, емоційно-ціннісне ставлення, критичне мислення, інтегровані уроки, ключові компетентності.

Постановка проблеми. Інтеграція навчальних дисциплін в початковій освіті є важливим засобом формування цілісного уявлення про навколишній світ у учнів початкової школи. Одним із основних аспектів такої інтеграції є вплив на мотивацію учнів до навчання. В умовах сучасних освітніх реформ важливо не

лише передавати знання, а й стимулювати внутрішню мотивацію учнів до навчальної діяльності. Навчальна мотивація – це інтегрована система внутрішніх і зовнішніх спонукань, що детермінують активність суб'єкта у процесі навчальної діяльності, забезпечуючи її цілеспрямованість, стійкість і результативність. Вона формується під впливом когнітивних, емоційно-вольових і соціально-культурних чинників та виступає провідною умовою самореалізації особистості в освітньому середовищі. Вона відображає взаємозв'язок пізнавальних інтересів, ціннісних орієнтацій і суб'єктивної значущості навчальної діяльності для досягнення особистісно і соціально важливих результатів. Формування навчальної мотивації через інтегроване навчання забезпечує учням можливість бачити практичні застосування теоретичних знань, що сприяє розвитку їхнього пізнавального інтересу та емоційно-ціннісного ставлення до навчання. Однак питання ефективних підходів до інтеграції навчального змісту, спрямованих на формування мотивації до навчання, досі залишається актуальним і потребує подальшого дослідження.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Важливість формування навчальної мотивації через інтеграцію знань розглянуто у працях таких учених, як О. Беляєв [1, с. 36], М. Вашуленко [2, с. 8], О. Ващук [3, с.12], Н. Бібік [9, с.112], О. Савченко [11]. Вони зазначають про важливість інтегративного підходу в освіті для створення умов, які сприяють розвитку інтересу до навчання у дітей. У цьому контексті окремі дослідження українських науковців, зокрема Е. Белкіної, І. Зязюна, Л. Любарської, Н. Миропольської та інших [8], присвячено проблемі розвитку художньо-мистецької освіти, також відмічено важливість інтеграції мистецтва з іншими предметами для стимулювання навчальної мотивації учнів [10, с. 68]. Однак багато аспектів цієї проблеми залишаються недостатньо дослідженими, зокрема в контексті специфіки формування мотивації до навчання в початковій школі через інтеграцію предметів.

Метою цієї статті – аналіз впливу інтегрованого навчання на формування навчальної мотивації учнів початкової школи, зокрема через інтеграцію різних дисциплін. З'ясовано, що інтеграція знань сприяє розвитку пізнавальної активності, емоційно-ціннісного ставлення до навчання, а також стимулює творчий підхід і самостійність учнів.

Завдання дослідження:

1. Дослідити теоретичні основи інтеграції навчальних дисциплін у початковій школі та їхній вплив на навчальну мотивацію учнів.
2. Визначити основні стратегії використання інтегрованих уроків для стимулювання навчальної мотивації, розвитку критичного мислення та творчості учнів.
3. Оцінити ефективність інтеграції змісту в різних освітніх програмах початкової школи та її вплив на загальний розвиток учнів.

4. Визначити можливі проблеми та перспективи інтеграції предметів у вітній процес для підвищення мотивації до навчання в початковій освіті.

Виклад основного матеріалу. Інтеграція є важливим елементом освітніх реформ, що активно впроваджуються в сучасній школі для подолання суперечностей між стрімким зростанням обсягу знань та здатністю учнів їх засвоювати. Інтеграція – це процес об'єднання різних елементів, компонентів або явищ у єдину, узгоджену цілісність, що сприяє їхній взаємодії, взаємопроникненню і досягненню спільної мети. У ширшому філософському й соціокультурному контексті інтеграція означає формування нової якості на основі злиття різнорідних частин. Вона спрямована на усунення фрагментарності навчання та мозаїчності знань, що дає учням змогу оволодіти комплексним розумінням предметів, сформувати системні уявлення про універсальні людські цінності та розвивати системно-цілісне сприйняття світу.

Інтеграція в освіті – це процес поєднання знань, умінь, навичок, цінностей та компетентностей із різних навчальних предметів і галузей з метою формування цілісного світогляду учнів, розвитку міждисциплінарного мислення і застосування набутих знань у реальних життєвих ситуаціях. Вона має на меті подолати важливі протиріччя – безмежний обсяг знань та обмежені можливості людського сприйняття. Через реалізацію інтегрованого підходу розв'язуються не лише ці суперечності, а й стимулюється емоційно-ціннісне ставлення учнів до навчального процесу. Інтегроване навчання – це форма організації освітнього процесу, що ґрунтується на об'єднанні змісту різних навчальних дисциплін навколо спільних тем, ідей або проблем. Воно спрямоване на те, щоб навчання сприймалося учнями як природний, взаємопов'язаний процес, а не як сукупність окремих, ізольованих знань. Реалізація інтегрованого навчання передбачає глибоке поєднання міжпредметних зв'язків, керуючись не тільки поверхневою комунікацією між предметами, а й створенням наукових концепцій, які дають можливість отримати цілісне уявлення про світ, культуру і людину. Цей підхід формує в учнів так зване інтегративне мислення, яке допомагає їм адаптуватися до змін у суспільстві, справлятися з великими обсягами інформації та розвивати свою особистість.

Метою інтегрованого навчання є формування в учнів комплексного уявлення про навколишній світ та системи знань і вмінь, досягнення високої якості освіти, яка відповідає вимогам сучасного суспільства, створення оптимальних умов для розвитку мислення учнів під час вивчення загальноосвітніх предметів та спеціалізованих дисциплін, стимулювання пізнавальної активності учнів під час уроків.

Завдяки інтеграції знань з різних дисциплін учні здобувають більш повне і практично значуще розуміння навчального матеріалу, що сприяє формуванню як предметних компетентностей, так і основних навичок, зокрема уміння вчитися та застосовувати набуті знання в реальному житті.

Інтегрований курс “Українська мова та читання” в початковій школі є важливим компонентом сучасної освітньої програми, спрямованим на формування мовної та літературної грамотності учнів. Цей курс об’єднує вивчення основ української мови та розвиток умінь і навичок читання, аналізу текстів, а також виразного читання, що є потрібним для всебічного розвитку дитини. Інтеграція цих двох складових дає учням можливість глибше зрозуміти зв’язок між мовою та літературою, а також застосовувати отримані знання на практиці. Метою курсу є не лише навчання граматичним і орфографічним правилам, а й сприяння розвитку критичного мислення, креативності та самовираження учнів через літературну діяльність. У процесі вивчення української мови та читання учні не лише засвоюють теоретичні аспекти мовної структури, а й навчаються розуміти і оцінювати літературні твори, а також створювати власні тексти.

Структура курсу охоплює кілька основних компонентів: мовні навички (граматика, орфографія, лексика), читання (виразне читання, розуміння текстів, їх аналіз), літературне виховання (ознайомлення з творами класичної та сучасної української літератури), а також творчу діяльність учнів. Курс передбачає не лише засвоєння знань, а й розвиток творчих здібностей через написання творів, складання розповідей і казок, що стимулює мовну виразність.

Методика викладання інтегрованого курсу передбачає використання активних і інтерактивних методів навчання, таких як ігрові методи, метод проєктів та групова робота. Ці методи сприяють не тільки засвоєнню теоретичних знань, а й розвитку практичних навичок учнів, таких як уміння вести дискусії, аналізувати літературні твори, створювати власні проєкти.

Інтеграція української мови та читання має значні переваги. По-перше, вона забезпечує глибше розуміння учнями зв’язку між мовними і літературними компонентами. По-друге, цей підхід сприяє розвитку критичного мислення, творчих здібностей, а також комунікативних навичок, що є важливими складовими всебічного розвитку особистості. Завдяки інтегрованому курсу учні набувають не тільки мовних знань, а й здатності до самовираження, творчого підходу та критичного аналізу літератури, що є потрібним для подальшого навчання та розвитку в майбутньому.

Одним із засобів інтегрованого навчання є впровадження в освітній процес мобільних технологій. Наприклад, аналіз Типової освітньої програми з мовно-літературної галузі для 2 класу, розробленої під керівництвом О. Савченко, показує наявність змістової лінії “Досліджуємо медіа”, яка ознайомлює учнів з основами використання мобільних пристроїв для навчальних цілей. Тут учні вивчають медіапродукцію і намагаються створити свої власні роботи на основі отриманих зразків, що стає основою для використання мобільних засобів на уроках української мови та літературного читання [11, с. 6].

Програма під керівництвом Р. Шияна також містить схожу змістову лінію, однак більше уваги тут приділено медіаграмотності дітей, а також використовують терміни “медіатексти”. У цьому контексті програма Р. Шияна детальніше описує діяльнісний підхід до навчання учнів, тоді як програма О. Савченко орієнтована більше на теоретичне засвоєння матеріалу [12].

Обидві програми містять схожі медіапродукти для освоєння учнями, такі як фотоколажі, листівки, дитячі журнали та комікси. Однак програма Р. Шияна містить більш широкий перелік медіатекстів, зокрема аудіо- та відеоматеріали, мультфільми та кіноафіші. Це свідчить про тенденцію до розширення використання мобільних технологій у навчальному процесі.

Аналіз підручників з мовно-літературної галузі для 2 класу показав, що більшість підручників не містять завдань, що передбачають використання мобільних пристроїв. Проте деякі сучасні методичні посібники, наприклад підручники Н. Кравцової, В. Романової, А. Савчук, а також М. Наумчука та інших, містять завдання, що потребують використання мобільних пристроїв для зчитування QR-кодів, через які учні можуть отримувати доступ до відео, виконувати вправи для розвитку мовлення, а також працювати з коміксами та аудіозаписами. Це свідчить про поступове інтегрування мобільних технологій у освітній процес для підвищення мотивації учнів до навчання [10, с. 68].

Інтегрований курс “Я досліджую світ” поєднує навчальний зміст кількох освітніх галузей, що допомагає створити більш гнучку і цілісну освітню систему для учнів початкової школи. Залежно від варіанта типової освітньої програми, цей курс може містити три або сім основних галузей. У першому варіанті йдеться про природничу, громадянську та історичну, а також соціальну та здоров’язбережувальну галузі. В іншому варіанті інтеграція охоплює набагато ширше коло дисциплін: мовно-літературну, математичну, природничу, технологічну, а також соціальну та здоров’язбережувальну, громадянську та історичну, інформатичну галузі.

Основною метою інтегрованого курсу “Я досліджую світ” є формування в учнів цілісного сприйняття світу через вивчення соціального досвіду. Курс охоплює систему знань, що стосуються природи, суспільства, а також ціннісних орієнтацій, які потрібні для різних аспектів життєдіяльності. Він стимулює розвиток дослідницьких навичок, даючи учням можливість застосовувати набутий досвід для вирішення реальних проблем. Важливим аспектом є також сприяння розвитку наукової та технологічної грамотності, що дає учням змогу не лише засвоїти теоретичні знання, а й на практиці використовувати їх для пошуку рішень у реальному світі.

Основними характеристиками інтеграційної моделі навчання є деякі риси, які відрізняють її від інших підходів:

- Системність – забезпечення взаємозв’язку та взаємодії елементів навчального процесу для створення єдиної структури.

- Комплексність – охоплення різних аспектів навчання та розвитку учнів через поєднання різних предметних галузей.
- Цілісність – формування уявлення про навколишній світ як єдину систему, що допомагає розглядати навчальний матеріал з різних точок зору.
- Синтез – поєднання різних знань та ідей для створення нових, узагальнених концепцій.
- Гармонія – досягнення балансу між різними елементами навчального процесу, що сприяє ефективному засвоєнню матеріалу.

Такий підхід сприяє глибшому засвоєнню навчального матеріалу, розвитку системного мислення та формуванню в учнів ключових компетентностей, необхідних для успішної адаптації у сучасному суспільстві.

Зокрема, природнича складова курсу охоплює вивчення явищ природи, екологічних процесів, взаємозв'язків у біосфері та роль людини в охороні навколишнього середовища. Це дає учням можливість не лише ознайомитися з науковими фактами, а й усвідомити важливість сталого розвитку та екологічної відповідальності.

Громадянська та історична складова курсу орієнтована на формування у дітей розуміння основ соціальної організації, принципів демократичного суспільства, а також розвитку історичної свідомості. Учні вивчають основи прав і свобод людини, роль інститутів влади та взаємодію громадян у рамках соціальної структури.

У рамках соціальної та здоров'язбережувальної галузі розвиваються навички ведення здорового способу життя, що містить знання про фізичну активність, правильне харчування, гігієну та профілактику захворювань. Це сприяє формуванню у дітей відповідальності за своє здоров'я та добробут.

Мовно-літературна галузь передбачає розвиток мовленнєвих і літературних здібностей учнів. Вона містить вивчення граматики, розвитку письма і читання, а також стимулює творчі здібності через літературну діяльність, зокрема написання творчих робіт та аналіз текстів.

Математична галузь курсу передбачає ознайомлення з основами математичних понять, логічним мисленням, а також вивченням математичних моделей, які використовують для опису природних та соціальних явищ. Застосування математичних методів у реальному житті є важливим елементом розвитку критичного мислення.

Технологічна складова курсу дає учням можливість ознайомитися з основами технологічної діяльності, початковими навичками конструювання, а також розумінням технологічних процесів у різних сферах людської діяльності. Це сприяє розвитку технічних та інженерних навичок, що є важливими для адаптації учнів до швидко змінюваного світу технологій.

Отже, інтегрований курс "Я досліджую світ" є не тільки ефективним інструментом для реалізації міжпредметних зв'язків, а й потужним засобом

розвитку когнітивних, емоційних та соціальних компетентностей учнів. Він забезпечує глибоке, всебічне розуміння світу, сприяє розвитку критичного мислення та креативності, що є потрібним для подальшого успішного навчання та адаптації в сучасному суспільстві.

Об'єднання образотворчого та музичного мистецтва в одному інтегрованому курсі в початковій школі є доцільним і ефективним підходом, оскільки сприяє розвитку дітей у багатьох аспектах. Поєднання цих двох видів мистецтва допомагає створити більш цілісне сприйняття творчості, яке дає учням можливість виражати себе через різні форми мистецької діяльності. Це, своєю чергою, сприяє розвитку не тільки творчих здібностей, а й емоційного інтелекту, що є важливою складовою загального розвитку учнів початкової школи.

Наукові дослідження підтверджують, що інтеграція музики та образотворчого мистецтва сприяє формуванню цілісного сприйняття світу через мистецтво. Заняття музикою допомагають дітям розвивати слухові та ритмічні навички, тоді як образотворче мистецтво стимулює просторове мислення, розвиток моторики та художнього сприйняття. Об'єднання цих двох компонентів створює умови для розвитку багатовимірного мислення, коли діти не просто вивчають окремі аспекти, а розглядають їх у взаємозв'язку.

Інтеграція мистецтва також підвищує мотивацію до навчання, оскільки дає дітям можливість побачити практичну цінність знань. У таких уроках учні мають змогу створювати власні творчі роботи, виражати емоції через різні форми мистецтва, що робить навчання не тільки ефективним, а й захоплюючим. Цей підхід активно сприяє розвитку емоційно-ціннісного ставлення до навчання, що є важливим аспектом формування навчальної мотивації, як підтверджують дослідження з педагогічної психології (Гаркаві, 2010).

Існують різні підходи до інтеграції знань, які можуть бути організовані за кількома принципами. Одним із таких є інтеграція на рівні способів дій, або діяльнісний підхід. Така інтеграція пов'язує зміст двох або більше предметів у межах однієї теми дослідження. Вона передбачає міжпредметні зв'язки, які можуть бути горизонтальними або вертикальними. Горизонтальні міжпредметні зв'язки полягають у вивченні одного поняття через кілька уроків різних предметів, але впродовж деякого часу, не одночасно. Наприклад, на уроках природознавства можна досліджувати виготовлення паперу, на уроках української мови проводять словникову роботу зі словом "папір", а на уроках трудового навчання учні виготовляють різні іграшки з паперу.

Вертикальні міжпредметні зв'язки передбачають вивчення одного поняття на одному уроці або в рамках одного часово обмеженого періоду на різних уроках, де навчальний матеріал поєднується з різних предметів. Наприклад, на уроці з літературного читання вивчають вірш про річку, на уроці образотворчого мистецтва учні малюють водні рослини, на уроках української мови вивчають правопис власних назв, а на уроках природознавства – тема водойм України.

Такий підхід допомагає не лише глибше осмислити навчальний матеріал, а й формує в учнів здатність бачити зв'язки між різними аспектами знань, що є важливим елементом для розвитку критичного мислення та здатності до комплексного розв'язання проблем.

У Державному стандарті початкової освіти значну увагу приділяють формуванню в учнів початкових класів інформаційно-комунікаційних компетентностей, основ цифрової грамотності та інформаційної культури [4]. Однак, коли ми звертаємося до питання застосування мобільних засобів у навчанні, зокрема щодо формування мотивації учіння, можемо зазначити, що в документі немає прямого згадування термінів “мобільні технології” або “мобільні засоби навчання”. Мобільні технології можуть бути розглянуті як інструменти для доступу до навчальної інформації, а також для пошуку, отримання та обробки даних, зокрема в Інтернеті. Отже, важливо навчити учнів працювати з різними джерелами інформації та навчити зберігати інформацію на електронних носіях. Це допомагає підвищити їхні навички в обробці та збереженні знань для подальшого використання.

У рамках реформи Нової української школи (НУШ) в початкових класах відбулося суттєве оновлення підходів до організації навчального процесу, зокрема через інтеграцію різних предметів. Така інтеграція забезпечує більш цілісне сприйняття учнями навколишнього світу, допомагає краще зрозуміти зв'язки між різними областями знань і сприяє розвитку комплексного мислення. В рамках інтегрованого навчання предмети, як, наприклад, українська мова, математика, природознавство та мистецтво, тепер активно переплітаються через спільні теми та проекти. Цей підхід сприяє підвищенню пізнавальної активності учнів, формуванню їхніх навичок критичного мислення, самостійності, а також творчої активності.

Змінився і підхід до методів і засобів навчання. Вчителі початкових класів НУШ активно використовують сучасні технології, мультимедійні ресурси, проєктні методи та інтерактивні форми роботи, що залучають учнів до активної навчальної діяльності. Це дає дітям можливість не тільки засвоювати теоретичні знання, а й активно використовувати їх на практиці, що суттєво підвищує їхню мотивацію до навчання.

Проте важливо зазначити, що процес інтеграції предметів та змін у методах навчання все ще перебуває на етапі удосконалення. Застосування інтегративного підходу потребує розробки нових методичних матеріалів, професійної підготовки педагогів, а також адаптації навчальних планів до сучасних вимог. Водночас існують виклики, пов'язані з досягненням балансу між інтеграцією дисциплін та збереженням глибини знань у кожній окремій галузі.

Проведена реформа в рамках НУШ показала важливість інтеграції знань для розвитку особистості учня. Однак для досягнення максимальної ефективності інтегративного підходу потрібно продовжити роботу над

удосконаленням методик, підвищенням кваліфікації педагогів та розвитку системи підтримки інтеграції на всіх етапах навчання.

Перспективи подальших досліджень у цій галузі містять: розробку ефективних методик оцінювання навчальних досягнень учнів в умовах інтеграції, дослідження впливу інтегрованого навчання на розвиток ключових компетентностей учнів, таких як комунікація, критичне мислення, самостійність, вивчення результативності використання сучасних технологій і мультимедійних засобів у процесі інтеграції предметів, поглиблене дослідження потреб і проблем, з якими стикаються вчителі під час впровадження інтеграції, з метою розробки ефективних рекомендацій для педагогів.

У майбутньому інтеграція знань, що базується на сучасних педагогічних підходах, зможе значно підвищити якість освіти та забезпечити всебічний розвиток учнів початкових класів, що є важливим етапом у підготовці нової генерації здобувачів освіти, готових до викликів сучасного світу.

1. Біляєв О. Інтегровані уроки рідної мови. Дивослово. 2003. № 5. С. 36–40.

2. Ващуленко М. Нова українська школа: методика навчання інтегрованого курсу “Українська мова” у 1–2 класах закладів загальної середньої освіти на засадах компетентнісного підходу : навч.-метод. посібник. Київ : Вид. дім “Освіта”, 2019. 192 с.

3. Ващук О. В. Інтелектуальний розвиток особистості школярів у процесі вивчення природничих дисциплін. Житомир, 2017. 68 с.

4. Державний стандарт початкової освіти. 2017. URL: http://nus.org.ua/wpcontent/uploads/2017/08/NewSchool_Presentation-final_18-08-2017.

5. Калініченко О. В., Аристова Л. С. Мистецтво : підручник інтегрованого курсу для 1 кл. закладів загальної середньої освіти. Київ : Вид. дім “Освіта”, 2018. 128 с.

6. Кондратова Л. Г. Мистецтво: підручник інтегрованого курсу для 1 кл. закладів загальної середньої освіти. Тернопіль : Навч. книга. Богдан. 2018. 144 с.

7. Мачинська Н. Інтегрований підхід у навчанні школярів початкової школи: теоретична основа та практичний аспект. Молодь і ринок. 2017. № 9. С. 31–36.

8. Методика навчання мистецтва у початковій школі : посібник для вчителів / Л. М. Масол, О. В. Гайдамака, Е. В. Белкіна, О. В. Калініченко, І. В. Руденко. Харків : Веста: Вид-во “Ранок”, 2006. 256 с.

9. Нова українська школа: поради для вчителя / за заг. ред. Бібік Н. М. Київ : ТОВ “Видавничий дім «Плєяди»”, 2017. 206 с.

- ## References

1. Bilyayev, O. (2003). Integrated lessons of the native language. *Divoslovo*, 5, 36–40.
2. Vashulenko, M. (2019). Nova ukrayinska shkola: metodika navchannya intehrovanoho kursu “Ukrayinska mova” u 1–2 klasakh zakladiv zahal’noyi seredn’oyi osvity na zasadakh kompetentnisnoho pidkhodu [Training and methodical manual]. Kyiv: Vydavnychiy dim “Osvita”.
3. Vashchuk, O. V. (2017). Intellectual development of students’ personality in the process of studying natural sciences. Zhytomyr.
4. Derzhavnyi standart pochatkovoyi osvity. (2017). Retrieved from http://nus.org.ua/wpcontent/uploads/2017/08/NewSchool_Presentation-final_18-08-2017.
5. Kalinichenko, O. V., & Aristova, L. S. (2018). Mystetstvo: pidruchnyk intehrovanoho kursu dlya 1 kl. zakladiv zahal’noyi seredn’oyi osvity [Integrated course textbook for grade 1 of general secondary education]. Kyiv: Vyd. dim “Osvita”.
6. Kondratova, L. H. (2018). Mystetstvo: pidruchnyk intehrovanoho kursu dlya 1 kl. zakladiv zahal’noyi seredn’oyi osvity [Integrated course textbook for grade 1 of general secondary education]. Ternopil: Navchal’na knyha Bohdan.
7. Machynska, N. (2017). The integrated approach in teaching primary school students: theoretical basis and practical aspects. *Molod’ i Rynok*, 9, 31–36.
8. Masol, I. M., Haidamaka, O. V., Bielkina, E. V., Kalinichenko, O. V., & Rudenko, I. V. (2006). Metodyka navchannya mystetstva u pochatkoviy shkoli [Teaching art in primary school: A guide for teachers]. Kharkiv: Vesta: Vyd-vo “Ranok”.

9. Nova ukrayinska shkola: poradnyk dlya vchytelya. (2017). Ed. by Bíbik, N. M. Kyiv: TOV "Vyd. dim «Pleyady»".

10. Prosina, O. V. (2018). Integration in NUS: The integrated approach in the educational process. *Methodist Journal*, 2(74), 68–71.

11. Savchenko, O. Y. (2018). Typova osvitnya prohrama. 1–2 klas [Typical educational program. Grades 1–2]. Retrieved from <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-14klas/2022/08/15/Typova.osvitnya.prohrama.1-4/Typova.osvitnya.prohrama.1-2.Savchenko.pdf>.

12. Typova osvitnya prohrama, rozroblena pid kerivnytstvom Shyyana, R. B. (2022). 1–2 klas [Typical educational program for grades 1–2]. Retrieved from <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/zagalna%20serednya/programy-14-klas/2022/08/15/Typova.osvitnya.prohrama.14/Typova.osvitnya.prohrama.12.Shyyan>.

13. Typova osvitnya prohrama, rozroblena pid kerivnytstvom Shyyana, R. B. (2022). 3–4 klas [Typical educational program for grades 3–4]. Retrieved from <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/zagalna%20serednya/programy-14-klas/2022/08/15/Typova.osvitnya.prohrama.1-4/Typova.osvitnya.prohrama.34.Shyyan>.

Стаття: надійшла до редколегії 26.03.2025

доопрацьована 28.04.2025

прийнята до друку 07.05.2025

DEVELOPMENT OF LEARNING MOTIVATION IN PRIMARY EDUCATION STUDENTS THROUGH INTEGRATED LEARNING

Vira Ivasyk, Anna Voytovych

Ivan Franko National University of Lviv,
Tuhan-Baranovskoho Str., 7, Lviv, Ukraine, UA–79005

Vira.Ivasyk@lnu.edu.ua;
anna.voytovych@lnu.edu.ua

The article investigates the problem of forming learning motivation in primary education students by means of integrated learning. Particular attention is paid to the analysis of the role of integration of various subjects in the educational process and its impact on the development of students' cognitive activity. It is noted that the integration of disciplines contributes to increasing interest in learning, as it allows students to see the connections between theoretical knowledge and practical aspects of real life, which makes the educational process more meaningful and applied. The article considers methods of integrated learning that contribute to the active involvement of students in educational activities, creating conditions for the development of their critical thinking and independence. An important aspect is the formation of an emotional and value-based attitude to learning, which is an essential element of students' motivation to learn.

Special emphasis is placed on effective strategies for applying integrated lessons, which enable students to integrate knowledge from different disciplines and apply it in real-life situations. Such lessons actively contribute to the development of key competencies of students, including communication, cooperation, and the ability to adapt in modern society. In addition, importance is attached to integrated courses, which allow students not only to acquire knowledge but also to develop the necessary skills for socialization and full functioning in society. Courses that combine different subjects support the formation of a holistic view of the world and expand opportunities for students' creative self-expression.

Integration of educational disciplines is a powerful tool for the formation of not only academic knowledge, but also life competencies necessary for the successful adaptation of younger schoolchildren in the modern world.

Keywords: primary education, integrated learning, cognitive activity, teaching methods, emotional and value-based attitude, critical thinking, integrated lessons, key competencies.